

Εμπορική ανθοκομία

Σημαντικά ανθοκομικά είδη

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΥ*

Συνεχίζοντας την παρουσίαση ανθοκομικών ειδών που θα μπορούσαν αρχικά να δοκιμασθούν στην Ελλάδα και στην συνέχεια, όσα από αυτά επιλεγούν, να καλλιεργηθούν εμπορικά, είναι πραγματικά αδύνατον να μην γίνει αναφορά στην οικογένεια Proteaceae.

Η οικογένεια Proteaceae είναι μία από τις πιο παλαιές οικογένειες φυτών με άνθη σήμερα στην φύση και υποδιαιρείται σε δύο μεγάλες υποοικογένειες την Proteoideae και την Grevilleoideae.

Η υποοικογένεια Proteoideae απαντάται μόνο στην Νότια Αφρική και περιλαμβάνει 13 γένη με 330 περίπου είδη Πίνακας I. Αντίθετα η Grevilleoideae απαντάται κυρίως στην Αυστραλία, την Νότια Αμερική και την Νοτιο - Ανατολική Ασία.

Από τα 330 είδη της υποοικογένειας Proteoideae που απαντώνται στην Νότια Αφρική, το 90% περίπου από αυτά έχει διάδοση περιορισμένη μόνο στα παράκτια όρη, στο νοτιότερο μέρος της Νότιας Αφρικής, μεταξύ των πόλεων Clanwilliam στα βόρεια του Cape Town και Grahamstown στα ανατολικά του Port Elizabeth και όλα τους είναι θάμνοι ή δένδρα και κανένα τους ποά.

ΠΙΝΑΚΑΣ I

Proteoideae	Γένη και αριθμός ειδών		
A/A	ΓΕΝΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΔΩΝ	
1.	Aulax	3	(δίοικα)
2.	Brabejum	1	ερμαφρόδιτα
3.	Diastella	7	ερμαφρόδιτα
4.	Faurea	4	ερμαφρόδιτα
5.	Leucadendron	79	(δίοικα)
6.	Leucospermum	48	ερμαφρόδιτα
7.	Mimetes	11	ερμαφρόδιτα
8.	Orothamnus	1	ερμαφρόδιτο
9.	Paranomus	18	ερμαφρόδιτα
10.	Protea	82	ερμαφρόδιτα
11.	Serruria	44	ερμαφρόδιτα
12.	Sorocephalus	11	ερμαφρόδιτα
13.	Spatalle	20	ερμαφρόδιτα

Από τα γένη του πίνακα I το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την εμπορική ανθοκομία παρουσιάζουν τα γένη Protea, Leucadendron, και Leucospermum, τόσο για την παραγωγή δρεπών ανθέων όσο και φυτών γλάστρας και κηποτεχνίας, όπως επίσης και το γένος Serruria για την παραγωγή φυτών γλάστρας.

Για την καλλιέργειά τους απαιτούν εδάφη εξαιρετικά πτωχά σε φώσφορο (P), πολύ στραγγερά, με pH χαμηλό έως πολύ χαμηλό (4,5 - 6,0). Θέλουν θερμοκρασίες ήπιες και αντέχουν ελαφρούς παγετούς, το

πολύ μέχρι τους -3°C, ενώ κάποιες ποικιλίες αντέχουν λίγο περισσότερο μέχρι τους -5°C.

Η καλλιέργειά τους γίνεται τις περισσότερες φορές υπαίθρια, ενώ σε πιο κρύα μέρη απαιτείται ελαφρά κάλυψη.

Ο πολλαπλασιασμός των καλλιεργούμενων ποικιλιών γίνεται αποκλειστικά με μοσχεύματα στην υδρονέφωση και σε γενικές γραμμές θεωρείται δύσκολος έως πολύ δύσκολος, ανάλογα την ποικιλία και το είδος. Δικαιολογημένα λοιπόν οι τιμές διάθεσης των μοσχευμάτων είναι πολύ υψηλές και κυμαίνονται από 1,5 ευρώ έως και 5,0 ευρώ το μόσχευμα.

Η συνθεστέρα ορμόνη που χρησιμοποιείται για την ριζοβολία των μοσχευμάτων είναι το IBA στην συγκέντρωση των 5.000ppm σε διάλυμα 50% ALC και 50% αποσταγμένο νερό.

Μερικά είδη μπορούν να πολλαπλασιασθούν και με εμβολιασμό, σφήνα ή ενοφθαλμισμό, ενώ κάποια άλλα πολλαπλασιάζονται και με σπόρο.

ΠΙΝΑΚΑΣ II

Proteoideae	Καλλιεργούμενες ποικιλίες	
A/A	ΓΕΝΟΣ	ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ
1.	Protea	White Ruby, Christine, Arctic Ice, Forest Fire, May Day, Green Ice, Purity, Ruby, Pink Ice, Possum magic.
2.	Leucadendron	Amy, Corringale Gold, Harvest, Inca Gold, Julie, Maui Sunset, Pisa, Red Gem, Safari Sunset, Safari Sunshine, Super star.
3.	Leucospermum	Veldfire, Caroline, Firefly, Goldie, Sunrise, Scarlet Ribbons, Red Sunset, Higt Gold.
4.	Serruria	Carmen, Sugar'n' Spice.

Οι πρωτέες είναι φυτά πολύ ευαίσθητα στις ασθένειες του λαιμού και των ριζών. Η σημαντικότερη, σοβαρότερη και πιο συχνή ασθένεια από όλες είναι οι σήψεις ριζών που οφείλονται σε προσβολές από μύκητες του γένους Phytophthora (Phytophthora root rot), αλλά και του γένους Armillaria (Armillaria root rot). Σοβαρές ζημιές επίσης προκαλούνται στο ύψος του λαιμού και από μύκητες του γένους Rizoctonia, ενώ οι βλαστοί και τα άνθη τους προσβάλλονται από τους μύκητες Colletotrichum spp. (die-back), Drechslera spp. (Drechslera blight), Elsinoe spp. κα. Τέλος το φύλλωμά τους προσβάλλεται από τους μύκητες Coleroa spp., Alternaria spp., Leptosphaeria spp., stigmia spp., Mycosphaerella spp. κα.

Σήμερα οι πρωτέες καλλιεργούνται στην Νότια Αφρική, απ' όπου και κατάγονται, στην Αυστραλία, στην Νέα Ζηλανδία, στο Ισραήλ και στην Καλιφόρνια των ΗΠΑ, με πολύ μεγάλη εμπορική επιτυχία. Από πολλούς θεωρούνται ανθοκομικά φυτά του μέλλοντος με πολύ μεγάλο δυναμικό και προοπτικές.

Την στιγμή λοιπόν που το ενδιαφέρον των καταναλωτών για νέα εξωτικά άνθη και φυτά χρόνο με τον χρόνο αυξάνεται, καθό θα ήταν να δοθεί περισσότερη βαρύτητα στον τομέα της ανθοκομίας, πρώτα από τους ίδιους τους παραγωγούς και ύστερα από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ ώστε να επεκταθεί η ελληνική ανθοκομία γρήγορα και σε άλλα ανθοκομικά είδη και φυτά κερδίζοντας μία ευκαιρία. Γιατί θα είναι μάταιο να ζητάμε αύριο από τους άλλους αυτά που είχαμε την ευκαιρία και την δυνατότητα να κάνουμε από μόνοι μας σήμερα.

* Γεωπόνος, παραγωγός μοσχευμάτων, δένδρουλλίων, βοιβών. Τροιζήνα - Τροιζηνίας

